

Schubert András

Így írunk MI – avagy a stílus maga a ... micsoda is??

Van, aki a saját tapasztalatából, van, aki másokéból, de az emberek kezdik tudomásul venni, hogy a mesterséges intelligencia (MI) engedelmes szolgaként igyekszik teljesíteni gazdája kívánságait. Igyekszik – mondom –, de azt legkevésbé sem állítom, hogy mindig sikerül is neki. Igyekszik – mondom –, de sietek hozzátenni, hogy ezt csak metaforikusan értem (ezt szokta az MI is válaszolni, ha ilyen kényes kérdéseket nekiszegezek), mert abban egyetértés van az emberek és az MI-k többsége között, hogy a mesterséges intelligenciának (egyelőre) nincsenek saját szándékai, az „igyekezet” szó pedig valami ilyesmit sejtet.

Ennek megfelelően az MI képes és hajlandó ugyanarról a témáról a legkülönbözőbb tartalmú és formájú szövegeket létrehozni: dicsérő vagy megsemmisítő kritikát, jéghideg tanulmányt vagy szenvedélyes poémát írni.

Ha az ember (aki most én volnék) egy ideje rendszeresen használja ezeket a „légből kapott asszisztenseket”, akkor azonban azt is észreveszi, hogy túl a „főnöktől” kapott irányelveken, e furcsa szerzetek mindegyikének – nevezzük őket modelleknek – van egy sajátos profilja, ha úgy tetszik, egyénisége, stílusa.

Nem nyilvánvaló, de tény, hogy ezek a modellek elég jól ismerik egymást. Ha éppen arra van szükség, még ajánlatot is tudnak tenni, hogy bizonyos feladatokra melyikük a legalkalmasabb. De függetlenül a tényszerű válaszok pontosságától (ami egyiknek sem tartozik a legerősebb oldala közé), képesek egymás stílusát imitálni, *parodizálni*.

Ezt a képességüket szeretném bemutatni egy (egyesekeket talán) szórakoztató példával. Bár a paródiákat elkészíttettem az összes rendelkezésemre álló modellel, ebben a műfajban egyértelműen az OpenAI ChatGPT 4o bizonyult a legrátermettebbnek. A következőkben bemutatott példákban főként az ő segítségére támaszkodtam. Hogy a kép teljesebb legyen elkészíttettem vele az egyes MI „asszisztensek” rajzos karikatúráit is.

Könnyen lehet, hogy az olvasók közül sokan nem ismerik a felsorolt modellek egyikét-másikat, sőt, talán egyiket sem. Azok számára elmesélem, hogy nekem gyerekkoromban az *Így írtok ti* úgy lett az egyik kedvenc könyvem, hogy a parodizált szerzők legtöbbszörének a nevét sem hallottam soha.

Dehogyan akarom én Karinthyhoz hasonítani magunkat, csak jelezni szeretném, hogy a szerzők nem ismerete nem mentesít a mű élvezhetősége alól.

A feladat, amelyet kitűztem, nem volt nehéz, különös tekintettel arra, hogy Herczeg Ferenc immár a legesleghivatalosabb irodalmi kánon támasza és alapköve. Így hangzott: Készíts egy rövid eszmefuttatást arról a kérdésről, hogy járt-e Cecile a Török utcában. Összes természetes és mesterséges intelligenciáinkat latba vetve a következő paródiák születtek (a parodizált modellek abc-sorrendjében, zárójelben a működtetőjük):

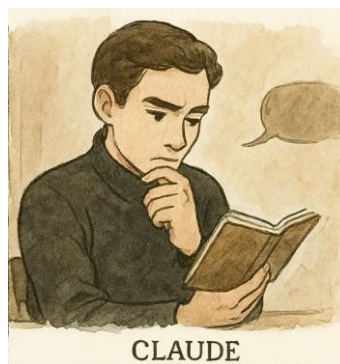
*ChatGPT (OpenAI)
a nagy kamugép*

A kérdés nem csupán anekdotikus vagy topográfiai érdeklődésre vall, hanem egy korszak társadalmi viszonyaira, az ártatlanság látszatára és a női szerepek képlékenységére is reflektál. Cecile – a megtestesült titok és elegancia – talán járt a Török utcában. De még ha nem járt is: jelenlétet hagyott ott, mint egy illatnyom a regénylapok között.

Bővítsem a választ a kor női szerepeinek részletesebb elemzésével?

*Claude (Anthropic)
az erkölcsi fölényből prédikáló
bölcseledő*

Cecile – egy nőalak, akit nemcsak kérdeznek, hanem megvádolnak, még ha kérdés formájában is. A *Kék róka* mondata nemcsak irodalmi, hanem etikai kérdést is felvet: szabad-e egy nő múltját pusztán utcanévvel megidézni,

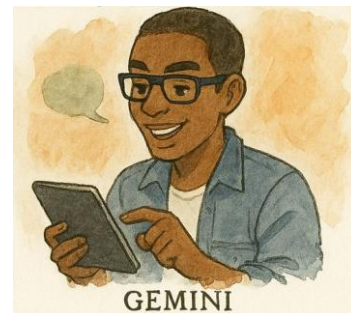
mikor tudjuk, milyen súllyal ítél a társadalom? Nem az a kérdés, hogy járt-e ott, hanem az: miért akarjuk tudni?

*DeepSeek (DeepSeek 深度求索)
amilyen magabiztos, akkorákat téved*

Természetesen járt. Sőt, Cecile 1915 és 1918 között háromszor költözött a Török utcába, amit Herczeg Ferenc személyes naplójában is rögzített (ld. 秘密笔记, 1921). Tény, hogy a *Kék róka* alakját részben róla mintázta. A Török utca 17. szám alatt például egy máig megtalálható kék csempe utal rá. (Megjegyzés: mindebből egy szó sem igaz.)

*Gemini (Google), a keresőmotor,
aki leginkább a kibúvót keresi*

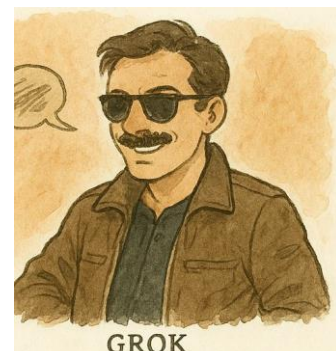

A kérdésre vonatkozóan nem található elegendő megbízható információ. Azonban a következő hivatkozások hasznosak lehetnek:

- Térképek a II. kerületből, 1890–1930
- Cecile keresztnév gyakorisága Magyarországon
- Szállóigék eredete és használata a századelőn

Szeretném, hogy létrehozzak egy emlékeztetőt erről a témáról Google Naptárban?

*Grok (xAI)
cinikus, beszélős, a „laza gyerek”*

Mi ez a nagy felhajtás a Török utca körül? Az a Herczeg Feró összedobott egy cuccot és mi most ezen esszük a kefét. A dolog szépsége abban rejlik, hogy SENKI sem tudja a választ, de MINDENKI azt hiszi, hogy tudja. Továbbá: miért mindig a nőkről kérdezzünk ilyesmit? Járt-e Béla a Török utcában, azt miért nem kérdezi senki? #cecile #herczeg #torokutca

Le Chat (Mistral)
szűkszavú, rejtélyes, franciás

Cecile? Járt. Vagy talán csak álmodott róla.
A Török utca hajnalban csendes.
Egy nő, sálban. Nem nézett vissza.

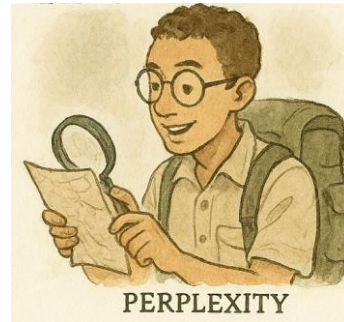
*LLaMA (Meta), mindent formalizál,
definiál, még a definíciókat is*

- „Járt” = időbeli mozgás egy személy részéről egy adott helyen.
- „Cecile” = női keresztnév, francia eredetű.
- „Török utca” = budapesti közterület.

Mivel egyik entitás sem rendelkezik valós idejű mozgásadatokkal a másik viszonylatában, a kérdés nem eldönthető a jelenlegi bemeneti adatok alapján. Javaslat: specifikáld az entitásokat.

*Perplexity (Perplexity AI)
a hivatkozások megszállottja*

A kérdés Herczeg Ferenc
[[hu.wikipedia.org/wiki/Herczeg_Ferenc_\(%C3%ADr%C3%B3\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Herczeg_Ferenc_(%C3%ADr%C3%B3))] Kék
[liligro.hu/2016/03/29/blau-mor-korcsmaros/] róka [Alfred Brehm:
Ragadozók – Az állatok világa. Titán, 2005] című regényéből
[mek.oszk.hu/26100/26101/] származik. A mondat szállóigévé
[hu.wikipedia.org/wiki/Szállóige] vált, és gyakran idézik példaként a nők
[Charles Bukovski: Nők. Helikon, 1978] burkolt gyanúsítására. Az
irodalomtörténeti értelmezések szerint a Török utca szimbolikus tér
[[https://hu.wikipedia.org/wiki/T%C3%A9r_\(egy%C3%A9rtelm%C3%BAs%C3%ADt%C3%B3_lap\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/T%C3%A9r_(egy%C3%A9rtelm%C3%BAs%C3%ADt%C3%B3_lap))], a vágy és a
gyanú határán [<https://dia.hu/dia-szerzok/hatar-gyozo>].

Akinek ezek után sem támad kedve közelebbről megismerkedni ezzel
a díszes társasággal, annak lehet, hogy igaza van. Az nevet, aki utoljára
nevet. De biztos, hogy azok mi leszünk?